

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
093/23	Plan- og kommunalteknisk utval	PS	01.11.2023

Saksbehandlar	ArkivsakID
Martin Ivar Henden	22/3650

66/1 - Klage på avslag etter søknad om omdisponering av overflatedyrka jord til hus nr.2

Vedlegg:

66/1 - Klage på vedtak

Nytte kalkulator_Landbruksvei

Klage på vedtak om omdisponering 66-1

66/1 - Svar på søknad om omdisponering av overflatedyrka jord til hus nr.2.

Søknad om omdisponering

66/1 - Vedrørende søknad om omdisponering

66/1 - Gjeld søknad etter jordlova - NIBIO-kart

Rev. Situasjonkart 21.02.23 (1)

Kart omdisponering rev.

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

«Osterøy kommune opprettheld administrativt vedtak i sak 266/23. Klagen vert ikkje teke til følge. Klagen vert send til Statsforvaltaren i Vestland for avgjerd».

Plan- og kommunalteknisk utval - 093/23

PTU - behandling:

Ragnar Tyssebotn, FRP, sette fram slikt framlegg til vedtak:

"Osterøy kommune gjer om administrativt vedtak i sak 266/23. Klagen vert teke til følge. Det vert gjeve løyve som omsøkt.

Grunngjeving:

Bruket har i dag ein generasjonsbustad, der brukar med familie bur saman med kårfolket. Kårfolket er aldrande, og det er trong for bustad på bruket. Dermed er det vorte søkt om tiltaket, slik at ein lettare kan få naudsynt hjelp i drifta på eit bratt og tungdrive Vestlandsbruk. Plan- og kommunalteknisk utval har tidlegare gjeve løyve etter plan og bygningslova.

Når det gjeld omsøkte tiltak, er det plassert slik at det ligg lengst mogleg unna driftssenter, når ein tek omsyn til dei naturgitte farene i området. Veggen er lagt slik i terrenget no, at det gjev god nytte for å ta ut skogen i lia ned mot sjøen og vika. Den vert og ei god hjelp i gjødsling og hausting av innmarka. I ei ideell verd skulle veggen gått tvers bortover, men dette vil koste svært mykje dyrka mark.

Tiltaket slik det er omsøkt, vil ikkje påverke driftsgrunnlaget på bruket i nokon grad då det er lite dyrka eller dyrkbart som vert berørt. Det er positivt at tiltaket er plassert i randsona mot skogen, og gjev nytte både mot innmarka, men også eit svært bratt skogterreng. Omsøkte område der sjølve tiltaket er plassert er meir eller mindre ei steinrøys. Arealet er ikkje nyttbart til som jordbruksland. Veggen vil dermed ha høg nyttegrad som landbruksveg (over 50%) og ein ser dermed ikkje grunnlag for å avslå tiltaket. For drifta på denne garden er det svært positivt at ei slik løysing kan gje grunnlag

for å sikre drifta også inn i framtida. Det er ikkje mange slike bruk som dette att i drift i kommunen, og me må gjere det som må til for å sikre drift i framtida. Ved å gje løyve som omsøkt er det vår vurdering at lova sine føremålsreglar ikkje på nokon måte vert sett til sides. Det er beklageleg at kommunen ikkje har vurdert arealet etter AR 5 klassifiseringssystemet i si sakshandsaming."

Ragnar Tyssebotn, FRP, sette fram slikt utsettingsframlegg:
Saka vert utsett for synfaring i forkant av neste møte.

AVRØYSTING UTSETTING:

Samrøystes vedteke

PTU - vedtak:

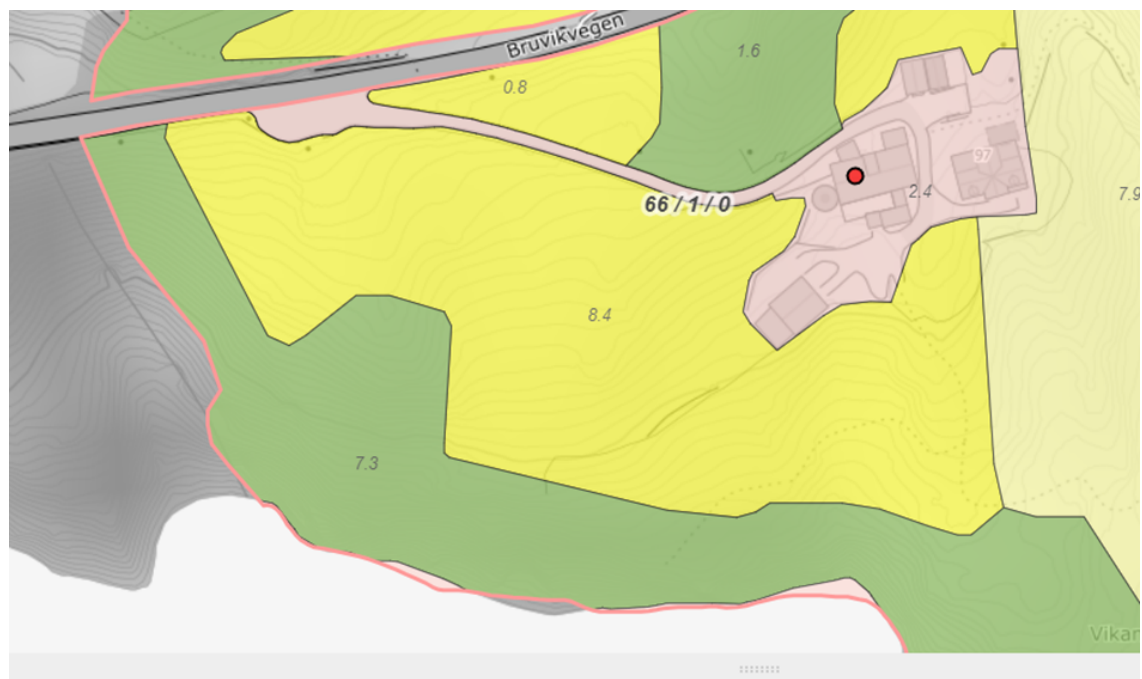
Saka vert utsett for synfaring i forkant av neste møte.

Saksopplysningar:

SAKSUTGREIING:

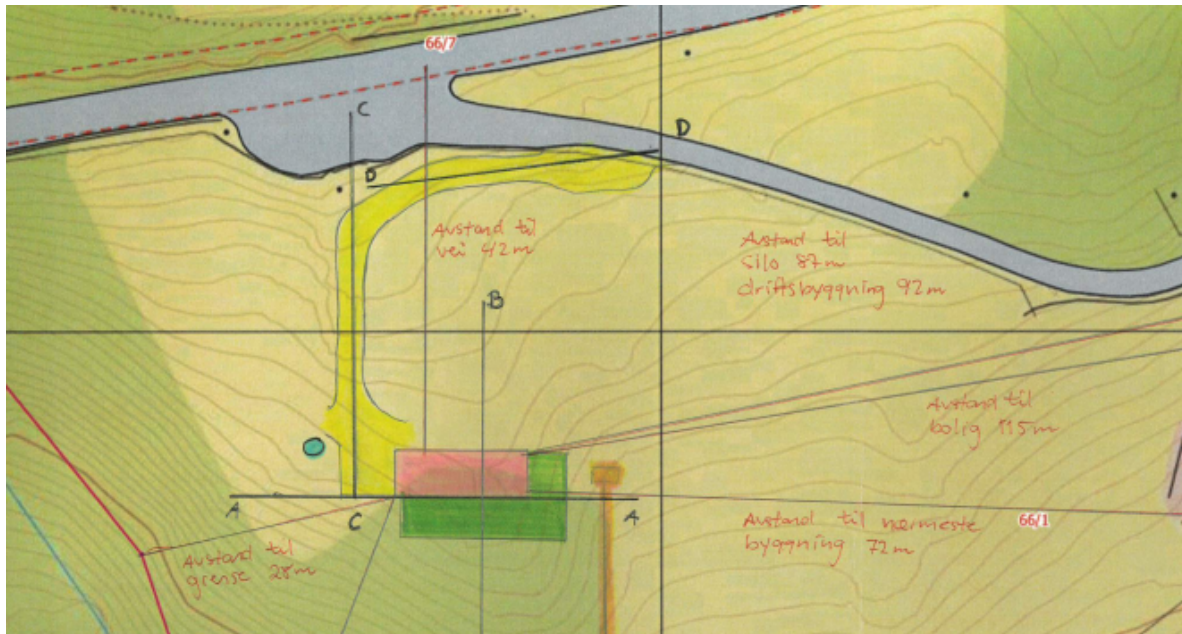
Saka gjeld klage over avslag på søknad om omdisponering av om lag 0,9 daa overflatedyrka jord til opparbeiding av tilkomstveg og plassering av husvogn.

Tiltaket skal tene som hus nr. 2 på landbrukseigedommen gbnr. 66/1 i Osterøy kommune. Utsnitt frå NIBIO gardskart, AR5:

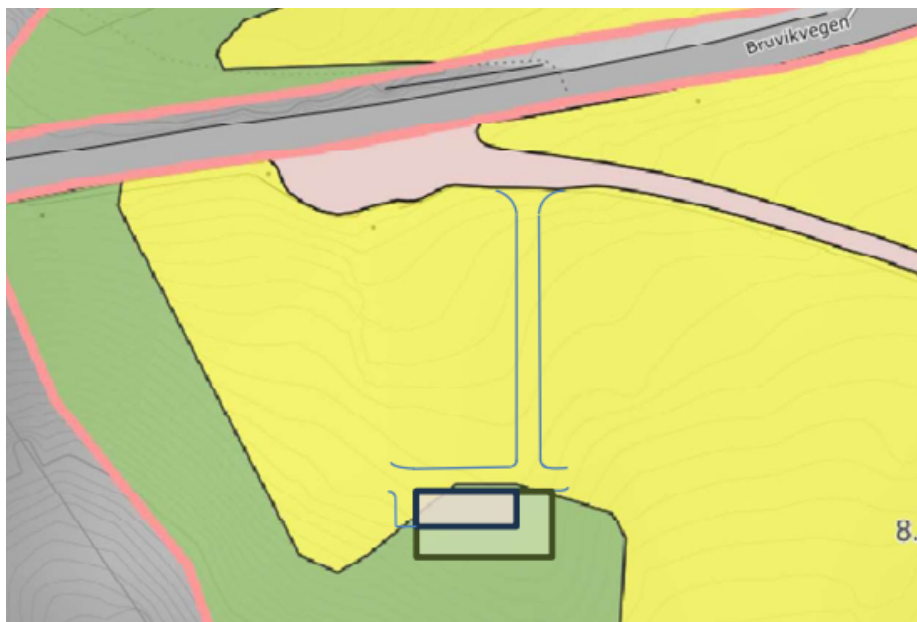

Antall elger	Fulldyrka jord	Overflatedyrka jord	Innmærksbeite	Produktiv skog	Annet marks­lag	E v
6	1,5	21,5	172,9	102,6	27,6	
6	1,5	21,5	172,9	102,6	27,6	

I søknaden som låg til grunn for avslagsvedtaket, var tiltaket skildra slik:

Osterøy kommune gjennomførte synfaring saman med tiltakshavar før avgjerd av søknaden. Etter synfaring sendte tiltakshavar inn eit alternativ forslag til vegtrasé:

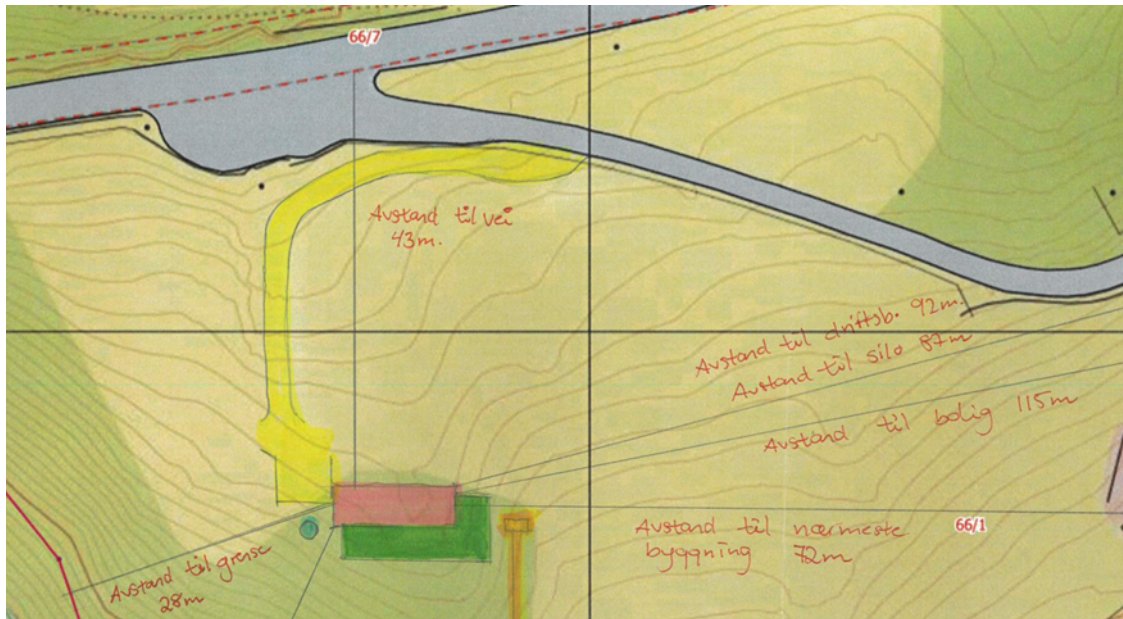

Osterøy kommune avsla søknaden gjennom administrativt vedtak datert 19. september 2023, sak 266/23. Administrasjonen sin grunngjeving for avslaget var omsynet til vern av jorda, og at omdisponering vil innebære ei uheldig driftsmessig løysing for landbrukseigedom. Vedtaket ligg ved saksframstillinga.

Avslaget vart klaga på av tiltakshavar innan klagefristen. Samla grunngjeving vart motteke gjennom udatert skriv journalført motteke onsdag 11. oktober 2023.

Omsøkt tiltak vart igjen noko endra frå tiltakshavar si side etter avslaget, mellom anna er husvogna

trekt ut av areal registrert som overflatedyrka jord. Utsnitt av sist innsendt situasjonsplan i samband med klagehandsaminga etter jordlova:

Om handsaminga av saka etter plan- og bygningslova:

Plan og kommunalteknisk utval gav i møte den 24. mai 2023, sak 046/23, mellombels dispensasjon i 10 år til tiltaket med heimel i plan- og bygningslova § 19-2. Dispensasjonen vart gitt etter klage på administrativt avslagsvedtak.

Det er ikkje gitt byggeløyve til tiltaket etter plan- og bygningslova kap. 20 (søknadspliktig tiltak med krav om ansvarsrettar). Dette har administrasjonen måtte vente med til saka er avklart etter jordlova, jf. samordningsplikta i plan- og bygningslova § 21-5.

Planutvalet sitt vedtak gjeld plan og bygningslova. Ved handsaming etter jordlova § 9 er det andre vurderingar som skal gjerast, og det er omsynet til jordvern og landbruket som er avgjerande, jf. nedanfor.

Grunngjevinga for klagen:

Innhaldet i klageskriv motteke 11. oktober 2023 vert referert i sin heilskap nedanfor:

Litt historikk:

- Vi sendte inn søknad til byggesak om plassering av husvogn som kårbolig på eiendommen, samt kombinert kjørevei/landbruksvei frem til boligen 12.10.2022
- Vi fikk så melding fra byggesak om at vi i tillegg måtte søke om omdisponering av jordareal iht Jordlova.
- Søknad om omdisponering ble så sendt inn.
- Før søknaden om omdisponering var behandlet av landbruksavdelingen fikk vi avslag på søknaden hos byggesak.
- Dette avslaget ble klaget på fra vår side og ble da tatt opp til politisk behandling.
- Plan- og kommunalteknisk utvalget ga så dispensasjon til tiltaket i 10 år.
- Etter at denne dispensasjonen var gitt fikk vi så avslag fra landbruksavdelingen på søknaden om omdisponering av jordareal.

Punkt 1:

For det første mener vi at slik som saken nå har utviklet seg er det ikke lenger krav til omdisponering.

Det var nok riktig av byggesak i starten å be om omdisponering etter Jordlova §9, da søknaden gjaldt vanlig byggesøknad med permanent plassering av bolig og vei.

Nå som Plan- og kommunalteknisk utvalg har gitt tillatelse til dette som et midlertidig tiltak (Ref. Dispensasjon for 10 år) kan saken behandles etter Jordlova §12.

§12 i Jordlova. «*Deling av eiendom som er nytta eller kan nyttast til jordbruk eller skogbruk må godkjennast av departementet. Det same gjeld forpakting, tomtefeste og lignande leige eller bruksrett til del av eiendom når retten er stifta for lenger enn 10 år eller ikkje kan siast opp av eigaren (utleigaren)*»

Denne saken gjelder bruksrett til del av eiendom og retten er ikke stiftet for lenger enn 10 år. (Bruksrett til den del av eiendommen der husvognen/kårboligen plasseres og bruksrett til veien.) Tiltaket kan derfor behandles etter §12 i jordlova og berører ikke lenger krav om omdisponering.

Dette har vi nevnt for landbruksavdelingen gjentatte ganger før vedtaket ble fattet og nå i ettertid. Før vedtaket ble fattet fikk vi kun unnvikende svar om at denne paragrafen gjaldt deling av eiendom. Vi prøvde å spørre om når teksten med bruksrett og tidsavgrenset periode kunne brukes, men da ble det henvist til at byggesak hadde bedt om omdisponering etter jordlova §9. (Som igjen var før de viste at dette ble et midlertidig tiltak), men dette ble ikke vektlagt.

Vi har også nå etter at vedtaket er fattet bedt de se på det på nytt iht. §12 i jordlova, slik at både vi og dere kunne unngått en klage sak. De opplyser da om at når et vedtak er fattet med hjemmel i jordlova

§9 fra kommunen sin side gjelder dette vedtaket til det evt. oppheves, omgjøres eller endres i en klageomgang.

Til orientering har det tatt neste ett år fra søknaden om omdisponering ble sendt og til landbruksavdelingen behandlet den.

Punkt 2:

Et annet alternativ som medfører at omdisponering kan unngås.

Som vi har nevnt tidligere er veien en kombinert landbruksvei og kjørevei frem til husvognen/kårboligen.

I følge Landbruksdirektoratet blir bygging av landbruksveier behandlet etter landbruksveiforskriften: *Når den samla nytta av vegen som er knytt til landbruksverksemd er lik eller over 50 prosent.*

Vedlagt ligger utskrift fra nyttekalkulator for landbruksvei. Beregningsgrunnlaget er tatt for den del av eiendommen som vil ha nytte av veien. Som dere ser utfra Landbruksdirektoratet sin nyttekalkulator har veien 100% nytteverdi for landbruket.

Tiltak som er unntatt søknadsplikt i Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier er blant annet: *Enkle og midlertidige drifteveier som bare medfører ubetydelig terrenginngrep. Med ubetydelig terrenginngrep menes planering med samlet omfang på inntil 150m eller areal på inntil 450m², der fylling eller skjæring ikke medfører avvik på mer enn 1m fra opprinnelig terreng.*

Veien kan bygges iht. kriteriene over og da som ikke søknadspliktig landbruksvei. Veien vil da ikke kreve omdisponering.

Området der husvognen/kårboligen blir plassert ligger i all hovedsak i arealkategori produktiv skog. I ettertid har vi fått opplyst at tiltak i denne arealkategorien ikke krever omdisponering. (Det er kun tiltak som berører dyrka mark som krever omdisponering.) Hadde vi fått vite dette litt tidligere kunne vi med letthet forskynd boligen 90cm slik at hele boligen lå i denne kategorien og ikke berørte dyrket mark i det hele tatt. Da hadde verken boligen eller veien krevd omdisponering.

Når vi nå i ettertid har fremmet forslag om denne justeringen av boligen, har vi fått opplyst at det da må sendes inn endring søknad på dette. Det har vi gjort.

Vi mener at med Punkt 1 og Punkt 2 har landbruksavdeling to forskjellige alternativer og lovverk de kan benytte for en enkel og smidig saksbehandling.

Dersom landbruksavdelingen fortsatt ikke kan behandle saken etter Punkt 1 eller Punkt 2 ønsker vi å benytte oss av rette til å klage på vedtaket om omdisponering som de har fattet. Klage på dette i Punkt 3.

Punkt 3:

Klage på vedtak om omdisponering, Deres sak nr: 22/3650 – 23/20586

For det første vil vi korrigere arealstørrelsen som landbruksavdelingen har anslått. De har anslått at ca 0,9 daa overflatedyrka jord blir berørt. Dette er feil. Det reelle arealet som blir berørt er 230 m².

De skriver så at veien vil medføre at sammenhengende jordbruksareal blir delt. Dette medfører heller ikke riktighet. Ved første øyekast på kartet kan det se ut som veien deler et sammenhengende areal, men i virkeligheten er det en berghylle her, så dette arealet er allerede delt fra naturen sin side. Veien blir lagt langs etter denne berghyllen, så veien vil ikke medføre oppdeling av jordbruksareal.

Videre skriver de at de vurderer tilkomstveien som uheldig for landbrukseiendommen, dette begrunnes blant annet med skråninger som vil gjør innhøstingen mer tungvint. Dette er også feil. Denne veien vil tvert imot gjøre innhøstingen og gjødsling enklere. Veien vil følge terrenget og skråninger blir langvillige og slakke slik at man får utnyttet jordarealet helt inn til veien. I tillegg vil veien bidra til at man får tilkomst til uttak av skog i store deler av eiendommen som tidligere har vært ufremkommelig. Skogen i dette området er nå hogstmoden.

Det var positivt at landbruksavdelingen kom på synfaring for å se på plassering av husvognen/kårboligen. Ved synfaringen fremmet representant fra landbruksavdelingen forslag om plassering i tunet sammen med de andre bygningene. Vi opplyste da om at dette har vært vurdert, men at det ikke er mulig. For det første er det for nærme fylkesveien. Her er det byggegrense på 50 m. For det andre er kjøreveien ned i tunet for smal og svingete. Husvognen blir levert på semitrailer. Representanter for de som vi ønsker å kjøpe husvognen av har vært på befaringsfor å se på plassering og fremkommelighet, de sier at plassering i tunet er ikke gjennomførbart. Dette opplyste vi representanten fra landbruksavdelingen om, men allikevel blir dette nå brukt som en alternativ løsning.

Under synfaringen ytret representanten fra landbruksavdelingen også forslag om et tredje alternativ til vei. Se utklipp under. Det ble sagt at vi kunne sende inn skisse på dette, men likevel har de valgt å se bort fra dette alternativet.

Videre skriver de at det har vært en lang praksis å gi tillatelse til omdisponering for kårbolig for å hindre at driften blir svak eller lagt ned ved generasjonsskifte, men at behovet for kårbolig synes nå å ikke være like stort som før, så viser de til rundskriv M-2/2021. Her kommer det blant annet frem at mye av grunnen til dette er at nå blir mesteparten av gårdsarbeidet gjort med store landbruksmaskiner, så behovet for arbeidskraft er derfor ikke så relevant lenger. Denne gården kan sammenlignes med Havråtunet, en bratt og tungvint drevet Vestlandsgård. Mesteparten av arbeidet må gjøres med handmakt, så behov for arbeidskraft er virkelig tilstede. Med kun en bolig og to familier blir det trangt og lite plass, men det er absolutt en fordel for oss at vi kan bo samlet på gården for å kunne forvalte og drive gården videre. Viktig kunnskap kan formidles til videre generasjoner. Små gårdstun som er i drift rundt omkring er absolutt noe som gagnar samfunnet med levende bygder og velstelt kulturlandskap.

Jordlova skal være til hjelp og retningsgivende for ivaretagelse av matjord og gårdsdrift i hele landet. Det er derfor utfordrende med en ordlyd som er dekkende for den store variasjonen vi har av gårder og landbrukseiendommer i Norge. Jordlova åpner derfor opp for å gi den enkelte kommune mandat til tolkning og vurdering i hvert enkelt tilfelle. Men dersom Jordlova i stedet blir lest og tolket så rigid at gårdsbruk heller blir lagt ned er hensikten med lova vekke.

I tillegg til feil i saksbehandlingen som vi har påpekt over synes vi avslaget om omdisponering er gjort på et særdeles tynt grunnlag. Dette gjenspeiler seg når landbruksdirektøren begynner å trekke inn sine personlige synspunkt om at det gjerne blir laget en gangvei over dyrka jord mellom kårboligen og tunet. Dette har ingenting med saken å gjøre. Gangveier på private eiendommer har ingenting med omdisponering å gjøre.

Videre skriver så landbruksdirektøren at han vurderer søknaden som varig omdisponering, dette på tross av at Plan- og kommunalteknisk utvalg har gitt dispensasjon til tiltaket i 10 år. At landbruksdirektøren igjen skal drive med synsing og sine personlige meninger i saksbehandlingen istedenfor å forholde seg til det som er fakta er ganske så skremmende. I tillegg vitner det om lite respekt for Plan- og kommunalteknisk utvalg og det vedtaket som de har fattet.

Vi håper at dette er oppklarende og at dere kan imøtekomme positiv behandling av saken.

VURDERING:

Rettsleg utgangspunkt - Omdisponering etter jordlova § 9

Dersom dyrka jord skal nyttast til andre føremål enn landbruk, må det ligga føre vedtak om omdisponering etter jordlova. Dette følgjer av jordlova § 9, 1. ledd, som har følgjande ordlyd:

«Dyrka jord må ikkje brukast til føremål som ikkje tek sikte på jordbruksproduksjon. Dyrkbar jord må ikkje disponerast slik at ho ikkje vert eigna til jordbruksproduksjon.

Føremålet med jordlova § 9 er å verna produktive areal og jordsmonn (jordvern). Grunnleggjande sett vil dette vere å sikre matproduserande areal.

Kommunen har i «særlege høve» lovheimel til å gje samtykke til omdisponering (dispensasjon) dersom ein etter «*ei samla vurdering av tilhøva finn at jordbruksinteressene bør vika*», jf. jordlova § 9, 2. ledd. Ordlyden «særlege høve» understrekar alvoret kring jordvernet, det vil sei å sikre matproduserande areal for framtidige generasjonar.

Ved avgjerda skal det mellom anna takast omsyn til «*...godkjende planar etter plan- og bygningslova, drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området, kulturlandskapet og det samfunnsgagnet ei omdisponering vil gi. Det skal òg takast omsyn til om arealet kan førast attende til jordbruksproduksjon. Det kan krevjast lagt fram alternative løysingar*». Det kan settast saklege vilkår for samtykke, jf. jordlova § 9, 3. ledd.

Kommunedirektøren sine merknader til klagen:

Tiltaket krev samtykke til omdisponering etter jordlova § 9:

Klagar meiner for det første at det ikkje er krav til omdisponeringsløyve etter jordlova § 9. Mellom anna er det i klagen vist at plassering av huset no er inn teikna på markslag som i AR5 er produktiv skog, og at tiltaket av denne grunn ikkje krev samtykke frå jordlova § 9.

Kommunedirektøren er ikkje samd i dette. Det går av jordlova § 9 fram at dyrka jord må ikkje nyttast til føremål som ikkje tek sikte på jordbruksproduksjon. Samtykke til omdisponering kan gjevast på slike vilkår som er nødvendige av omsyn til føremåla lova skal fremje.

Det er etter kommunedirektøren sin vurdering tvillaust at omsøkt tiltak krev samtykke etter jordlova § 9.

Det er rett at § 9 omhandlar fulldyrka jord, overflatedyrka jord, innmarksbeite og dyrkbar jord. Ein kan likevel ikkje sjå på plassering av huset isolert, då tiltaket krev tilkomstveg over jordbruksareal. Tilkomstvegen til våningshuset går over overflatedyrka jord. Plassering av huset krev òg eit vist uteareal som til dømes parkeringsplass, hageareal, septiktank og avlaup, som vil vere overflatedyrka jord.

Det må vidare gjerast vurderingar av om tiltaket inneber drifts- eller miljømessige konsekvensar for tilgrensande areal.

Grunngjevinga knytt til at tiltaket er mellombels i 10 år:

Det er i klagen vist til vedtak i møte i plan og kommunalteknisk utval sak 046/23, der det vart gitt dispensasjon til tiltaket frå plan- og bygningslova i 10 år.

I høve til omdisponering av jorda, vurderer kommunedirektøren tiltaket som varig/permanent. 10 år er lang tid. Tiltakets art og karakter gjer det lite realistisk med tilbakeføring av arealet til jordbruksproduksjon.

Sjølv om det hadde vore søkt om mellombels omdisponering, ville dette vore kommunedirektøren

sin vurdering. Kostnadane med å tilbakeføre arealet til jordbruksareal vil vere relativt høge, slik at det vil vere lite realistisk å tilbakeføre arealet etter 10 år. Ein gjennomføring av eit løyve til omdisponering av jorda inneber at det må leggest ned store investeringar til mellom anna veg, straum, vatn og avlaup. Det er lite truleg at arealet vil bli tilbakeført til overflatedyrka jord.

Om tilhøvet til jordlova § 12:

Det går av klagen fram at søkjar meiner saka burde vore handsama etter jordlova § 12. Jordlova § 12 omhandla deling av landbrukseigedomar. Det er ikkje søkt om deling i denne saka. Ein søknad om deling etter § 12 ville i tillegg og kravd handsaming etter § 9 omdisponering.

Feil i saksbehandlinga:

Det blir i klagen vist til feil i saksbehandlinga. Det er noko uklart kva klagar meiner som er feil. Dersom det er at søknaden blir handsama etter § 9 i jordlova er det tidlegare omtalt. Kommunedirektøren kan ikkje sjå at det er gjort feil ved handsaminga av saka.

Sakshandsamingstid:

Søknad om omdisponering etter jordlova er journalført 01. desember 2022. Det er sendt inn endring av tilkomstveg til huset 06. juli 2023. Det er søkt om dispensasjon til tiltaket, som er handsama etter plan- og bygningslova med vedtak 24. mai 2023. Tiltaket kravde i tillegg avklaring frå Fylkeskommunen ved kulturminneavdelinga som den 24. august 2023 har gjort undersøking av arkeologiske registreringar på staden.

Klagar er kjend med at jordlovshandsaming av saka ikkje kunne starte før dei andre sakene var avklart. Osterøy kommune er ikkje samd i at jordlovshandsaminga av saka har teke lang tid.

Om nyttekalkulator:

Nyttekkalkulatoren som det blir vist til i klagen er eit reiskap for forvaltninga som skal nyttast i søknader om bygging av landbruksvegar. Dette for få avklart om søknaden skal handsamast etter plan- og bygningslova eller landbruksvegføreskrifta. Det er ikkje søkt om bygging av landbruksveg og kalkulatoren er lite eigna i vurderingar etter § 9 i jordlova. Resultat som klagar er komen til ved bruk av kalkulatoren er heller ikkje rett, då det etter vårt syn er ei klar overvekt til bustadføremål og ikkje er landbruk. Kommunedirektøren kan vanskeleg sjå noko anna enn at vegen har hovudfunksjon som tilkomstveg til hus nr. 2 på garden. Av same grunnar kan tilkomstvegen ikkje etablerast utan søknad eller løyve i medhald av Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier § 1-3, 2. ledd.

Landbruksveg:

Anlegg av nødvendige driftsvegar og gardsvegar kjem inn under omgrepet jordbruksproduksjon. Når det her handlar om nødvendige vegar, kan ikkje eigar si oppfatning på dette punktet få avgjerande vekt. Det må gjerast ei objektiv vurdering om det ut frå den konkrete jordbruksdrifta er ein nødvendig veg. Dette er vurdert i vedtaket som er påklaga, og Osterøy kommune kan ikkje sjå at klagen inneheld nye opplysningar som tilseier at vår vurdering blir endra.

Storleiken på omdisponert areal:

I vedtaket som er påklaga har kommunen anslege arealet som er om søkt til ca. 0,9 daa overflatedyrka jord. Om søkt areal var ikkje oppgitt i søknaden. I klagen går det fram at klagar meiner arealet er 230 m². Vurderinga av arealet som kommune kom fram til i vedtaket er det ikkje berre hus

og vegareal som er med. Snuplass, parkeringsplass , uteareal og septiktank er med i arealet som går fram av vedtaket.

Alternativ veg etter synfaring:

I motteken klage er det vist til kart med eit tredje alternativ til tilkomstveg til huset. Dette er ikkje eit alternativ som kommunen har føreslege slik det går fram av klagen. Det er rett at det under synfaringa vart stilt spørsmål om kvifor vegen var lagt i ein sving slik som det er går fram av kart i søknaden.

Påstand om vektlegging av utanforliggende omsyn - Gangtilkomst:

Klagar meiner at sakshandsaminga byggjer på tynt grunnlag, der personlege synspunkt er vektlagt i vedtaket. Det blir vist til merknadene i vedtaket om at ein gangveg mellom omsøkt hus og driftsbygning/tunet over overflatedyrka jord truleg vil bli nytta/etablert, då den vil korte ned gangavstanden.

Kommunedirektøren meiner dette er eit relevant moment og ein pårekeleg konsekvens av tiltaket. Det er rett å vurdere slike mogelege konsekvensar av tiltaket knytt til drifts- eller miljømessige ulemper. Erfaringa tilseier at kortaste veg mellom to punkt er den som ofte vil verte nytta.

KONKLUSJON:

Etter vurdering av motteken klage, kan ein ikkje sjå at det er tilhøve som tilseier at vedtak i sak 266/23 blir endra. Omtale av hus nr.2 i Rundskriv M-2/2021 frå Landbruks- og Matdepartementet går det fram at oppføring av hus nr.2 på ein landbrukseigedom berre bør imøtekomast når det ikkje er tvil om at det er nødvendig med omsyn til drifta på landbrukseigedomen. Kommunedirektøren vurderer at dette ikkje er situasjonen i føreliggjande sak.